

Rozpočtové určení daní opět „na stole“

Sdružení místních samospráv ČR (SMS) a Spolek pro obnovu venkova ČR (SPOV) vyzvaly starosty ke spolupráci při společném prosazení změny rozpočtového určení daní (RUD). Stejnou změnu prosazuje rovněž Svaz měst a obcí ČR (SMO).

Představitelé obcí a měst mají podle SMS a SPOV apelovat na poslance ze svých regionů, aby v dolní parlamentní komoře podpořili během květnového druhého čtení návrh Libereckého kraje na zvýšení příjmů obcí z inkasa DPH. Oslovení starostové se mohou vyjádřit i ke své osobní účasti na případné demonstraci, pokud by Poslanecká sněmovna tuto změnu ve financování obcí a měst neschválila.

VRÁTIT SE DO STAVU PŘED DŮCHODOVOU REFORMOU

Obě venkovské organizace jménem předsedkyně SPOV Ing. Veroniky Vrečionové a předsedy SMS JUDr. Stanislava Polčáka naléhají na to, aby se rozpočtové určení daní zvýšilo ve prospěch obcí a měst o zatím zadržované příjmy z inkasa DPH. Poslanecká sněmovna opětovně projednává změnu rozpočtového určení daní – návrh Zastupitelstva Libereckého kraje (sněmovní tisk 791) na zvýšení podílu obcí z výběru DPH. Konkrétně má jít o to, aby se již od roku 2018 podíl obcí na celostátním výběru DPH zvýšil ze současných 21,4 % na 23,58 %. Tedy na úroveň před zavedením

tzv. důchodového pilíře v roce 2013, který však byl nakonec současnou vládní koalicí zrušen ke konci roku 2015.

Totožný návrh na vrácení podílu obcí a měst na inkasu DPH před rok 2013 neprošel na konci roku 2015 v Senátu o jediný hlas. Nyní se k tématu navýšení příjmů obcí v RUD zákonodárci opětovně vrátili a územní samosprávy mají jedinečnou šanci prosadit zvýšení svých příjmů. Pokud návrh Libereckého kraje bude schválen, přinese do pokladen všech obcí a měst částku kolem 8,5 mld. Kč ročně navíc. To by znamenalo v průměru 600 až 700 korun navíc na každého obyvatele.

Jak SMS, tak SPOV proto požádaly všechny poslance i senátory napříč politickým spektrem o podporu oprávněného požadavku obcí na podíl z výběru DPH, které si stát i po zrušení důchodové reformy ponechal v plné výši. Zároveň obě organizace adresovaly své poděkování všem krajům, které po vlastním zvýšení příjmů oprávněný požadavek obcí podpořily, nejenom předkladateli – Libereckému kraji, ale také Pardubickému kraji, jenž podobný návrh rovněž předložil.

Ke stejnému cíli směřuje i Svaz měst a obcí ČR (SMO). V souvislosti s dubnovou stávkou řidičů na meziměstských autobusových linkách předseda SMO Mgr. František Lukl, MPA, upozornil na fakt, že podle právního výkladu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se nařízení vlády o zvýšení mezd řidičů týká veškeré linkové, městské i jiné dopravy – kromě odměny za čekání mezi spoji. Situaci by podle názoru SMO mohla vyřešit právě změna rozpočtového určení daní.

„Nejen v souvislosti se zvyšováním mezd řidičů autobusů, ale i dalších pracovníků včetně lidí ve veřejné správě, je nutné přimout systémové řešení tak, aby se situace, kdy stát rozhodne o zvýšení mezd, a nedá na to žádné peníze, už neopakovala. Připomněl nový výkonný ředitel SMO a starosta Velkého Oseku na Kolínsku Mgr. Pavel Drahovzal. Jak dále uvedl, zásadně se měla změnit legislativa, která by měla garantovat, že pokud samosprávám přibudou povinnosti a úkoly, dostanou na to potřebné finance a k dispozici budou mít i nástroje. „Možnou cestou je tyto garanty dát přímo do Ústavy ČR,“ konstatoval Pavel Drahovzal.

Svaz měst a obcí také apeloval na vládu, aby úkoly s finančním dopadem zadávala s ohledem na rozpočtový rok. Pokud se změny dělají neplánovaně v průběhu roku, negativně se to dotýká investic krajů, měst i obcí. Stát by měl vůči samosprávám uplatňovat nikoliv vrchnostenský, ale partnerský přístup.

Ministerstvo financí vytvořilo pro obce kalkulačku dluhové odpovědnosti

Nejen starostové si nyní mohou snadno a rychle spočítat, jak se jejich obce dotkne nové dluhové pravidlo. Ministerstvo financí totiž na svých internetových stránkách zveřejnilo kalkulačku, jejímž prostřednictvím lze ověřit, zda každá konkrétní obec plní tzv. dluhové pravidlo podle nového zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Právidlo říká, že pokud zadlužení obce přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři roky, bude třeba jej snížit v roce následujícím alespoň o 5 % z rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměrného příjmu. Účelem tohoto opatření je zajistit, aby územní samosprávy byly schopny bez problémů financovat kdykoli v budoucnu své dluhy svými vlastními likvidními prostředky.

Plnění tohoto pravidla bude Ministerstvo financí poprvé vyhodnocovat v roce 2018 na základě výše zadlužení k 31. prosinci 2017.

„Pevně věřím, že tato kalkulačka starostům i primátorům ukáže, že obavy vyvolané chybnou interpretací zákona o rozpočtové odpovědnosti, která opakovaně zaznívá v médiích, nejsou namístě. Díky možnosti modelového zadání svých peněžních toků si budou moci nyní vyhodnotit, jak konkrétně se jim nové pravidlo dotkne,“ uvedl náměstek ministra financí pro veřejné rozpočty Ing. Petr Pavelek, Ph.D., a dodal: „Mohou se tak třeba rychle přesvědčit již ve fázi svých úvah o nových investičních projektech financovaných s pomocí úvěrů, že pří-

padná splátka dluhu při překročení pravidla je nastavena hluboko pod úroveň běžných úvěrových podmínek obchodních bank.“

Kalkulačka je umístěna v aplikaci MONITOR (<http://monitor.statnipokladna.cz/2017>) na profilu konkrétní obce či kraje v záložce Rozpočtová odpovědnost.

Umožňuje zkontrolovat aktuální stav plnění dluhového pravidla a také zjistit v případě minimální splátky dluhu na počtu za rok 2016. Navíc se tam nachází univerzální kalkulačka, u níž je možné dávat libovolné hodnoty, a zjistit tak možný budoucí stav ukazatelů.

Kromě kalkulačky byly do aplikace MONITOR doplněny také údaje z finančních a účetních výkazů územních rozpočtů k 31. prosinci 2016. Ministerstvo financí navíc připomíná, že již 15. února 2017 vydalo zprávy MF pro finanční orgány obcí a krajů, v nichž zodpovědělo základní otázky k nové právní úpravě rozpočtové odpovědnosti a vyvrátilo některé mediální interpretace.